

VAN DE BESTUURSTAFEL

We zijn al weer toe aan de laatste G&H van dit jaar. Het belooft een prachtig dubbelnummer te worden over de Marker Wadden. In de afgelopen periode is er weer het nodige gebeurd op het vlak van de versteviging van de samenwerking met anderen binnen amateur-geologisch Nederland, ook proberen we de contacten met onze zuiderburen te versterken. Het bestuur overlegde met enige groeperingen in het land over nadere samenwerking, dat mondt mogelijk uit in een uitbreiding van het aantal afdelingen. Ook de gesprekken met GEA om tot een Federatie te komen gingen verder. De concept-Statuten die we opstelden bleken nog behoorlijk wat gaten te bevatten. Ik zou graag zien dat we de mogelijkheid 'inbouwen' om zoveel mogelijk organisaties die geologie in hun vaandel voeren mee te (kunnen laten) doen binnen zo'n Federatie. Natuurlijk is de voortgang van een vorm van samenwerking tussen GEA en NGV primair, maar als we nu een te eng raamwerk maken dan sluiten we deuren voor een toekomst van nog meer samenwerking.

Ook lijkt er schot te zitten in het weer openstellen van de groeves Winterswijk en Zuid Limburg. Het bestuur en de afdelingen Winterswijk en Limburg zijn druk aan het onderhandelen met de betrokken firma. Het feit dat NGV-leden – als ze onder auspiciën van de NGV een groeve bezoeken – verzekerd zijn, is van cruciaal belang gebleken in de besprekingen.

Naast al deze nieuwe lijnen blijven we druk bezig om de Vereniging levend te houden. Dat gebeurt vooral door alle activiteiten die in de Afdelingen ontplooid worden. Kijk eens op de website wat er niet allemaal geologisch te doen is.

Het zou goed zijn als er voor het bijhouden van die website een web redactie kwam. Eigenlijk wordt nu al het werk aan de website door één bestuurslid (Shirley van Heck) uitgevoerd. Dat is sowieso een geweldige prestatie, maar hulp zou wel heel fijn zijn. Meldt u aan bij mij: 06 53978137 of mail ngv.voorzitter@gmail.com. Je hoeft niet direct in een bestuur te gaan zitten, gewoon meewerken is al genoeg. We hebben al een paar mensen die regelmatig helpen bij de themadagen en de landelijke contactdag. Maar dat kunnen er altijd meer zijn. Ook hiervoor geldt: even contact met mij opnemen.

We sluiten de activiteiten rond 70 jaar NGV in 2016 af met nog enige prachtige en enthousiaste excursies en lezingen. Hoe we daar volgend jaar mee verder gaan, is nog de vraag.

De invulling van de themadagen is een terugkerende zorg. Maar het enthousiasme van de meestal meer dan 100 bezoekers vergoedt veel. Ook zijn we nog steeds bezig met

onze logistieke draai te vinden in het Koningsbergergebouw van de Universiteit Utrecht. Het is wel eens goed om er op te wijzen dat we van 'de' wetenschap alle hulp krijgen die we maar wensen. De Universiteit Utrecht – departement Aardwetenschappen stelt dit prachtige gebouw gratis ter beschikking van de NGV! Het valt mij ook altijd weer op hoe makkelijk en graag wetenschappers (op hun vrije zaterdag) nagenoeg belangeloos aan onze themadagen willen meewerken en daarmee iets van hun geologische passie en onderzoeksresultaten willen delen. Hulde.

Ik schrijf dit terwijl de bladeren nog vallen, toch wens ik u allen alvast een genoeglijke Kerst (met het dubbelnummer van G&H onder de Kerstboom) en een heel goed geologisch 2017, met alle plezier in het veld (net als op bijgaande foto).

Paul van Olm

Programma Landelijke contactdag en Algemene Ledenvergadering NGV zaterdag 8 april 2017

Net als vorig jaar wordt deze dag georganiseerd door GEA en NGV samen. Deze wordt gecombineerd met de Algemene Ledenvergadering van de NGV en de Stafdag van de Stichting GEA. Er worden 4 lezingen gehouden over een scala aan geologische onderwerpen. Cees Laban zal ingaan op de Marker Wadden, het onderwerp van het G&H dubbelnummer van 2016. Jan Stafleu vertelt u alles over de nieuwe 3D modellen van de Nederlandse ondergrond. Vanuit Naturalis zullen Anne Schulp en Sander van der Deure ons vertellen over de nieuwste opgraving van Naturalis namelijk de Triceratops in 2016. Ook wordt er nog een lezing over mineralen gehouden, spreker en onderwerp worden later bekend gemaakt.

U bent welkom vanaf 10.00 uur in het Koningsbergergebouw (Budapestlaan 4b), Utrecht-Uithof. De dag wordt afgesloten met de Stafdag van de Stichting GEA en de Algemene Ledenvergadering van de NGV. *Het precieze programma en de agenda van de ALV volgen later (in nr. 1 van Grondboor & Hamer 2017).*

Maar zet deze dag alvast in uw geologische jaaragenda. Zeer de moeite waard!

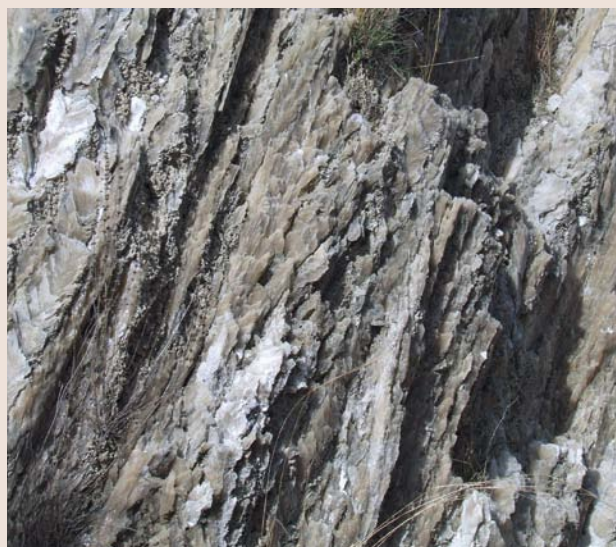
Paul van Olm

THEMADAG PROGRAMMA

Programma Themadag 'Sulfaten' THEMADAG 'Sulfaten'

28 januari 2017

10.00 uur	Registratie en koffie/thee - boekenmarkt, bibliotheek NGV, tafeldemonstraties
10.30 - 11.00	Sulfaten - Klasse 7 van de mineralen, de grootste kristallen ter wereld? - Paul van Olm (NGV)
11.00 - 11.30	Wat is een mineraal? Wanneer is een mineraal nieuw? Mineralen met een Nederlandse herkomst. - Ernst Burke (Vrije Universiteit)
11.30 - 12.00	Gips in het Messinien - Wout Krijgsman (Universiteit Utrecht)
12.00 - 13.00	Lunch, boekenmarkt, bibliotheek NGV, tafeldemonstraties
13.00 - 13.30	Sulfaten die je niet wilt hebben - spreker uit vakgroep Coen Ritsema (Wageningen Universiteit)
13.30 - 14.00	Sulfaten in Archean - spreker uit vakgroep van Paul Mason (Universiteit Utrecht)
14.30 - 15.00	Pauze, boekenmarkt, bibliotheek NGV, tafeldemonstraties
15.00 - 15.30	Een Nederlands sulfaat op Mars? Ernst Burke (Vrije Universiteit)

Gips detail.

*De Naica grot in Mexico bevat de grootste kristallen ter wereld. De seleniet (calcium sulfaat) kristallen zijn tot meer dan 10 meter lang geworden.
Bron Wikimedia: Cristales cueva de Naica.*

Oproep voor tafeldemonstraties

Leden die een collectie hebben van de diverse sulfaten die het bekijken waard zijn worden uitgenodigd om hun collecties tijdens de pauzes te tonen en tentoon te stellen. Aanmelden bij Paul van Olm | ngv.voorzitter@gmail.com

THEMADAGEN ALGEMENE INFORMATIE

Themadagen worden gehouden in Victor J. Koningsbergergebouw, Budapestlaan 4b, Uithof Utrecht en zijn gratis voor NGV-leden. Niet-leden betalen € 5,- entree.

Naast de wetenschappelijke lezingen is er een geologische boekenmarkt met tweedehands en nieuwe boeken, zijn er exposities/tafeldemonstraties rond het thema en is de NGV-bibliotheek aanwezig.

Koffie en thee zijn in de pauzes beschikbaar. U dient zelf een boterhammetje voor tussen de middag mee te nemen. Tenzij anders vermeld, is er vanaf 10 uur koffie/thee en beginnen om 10.30 de lezingen.

Aanmelding:

Voor het laatste nieuws en aanmelding zie: www.geologienederland.nl/agenda.html Daar vindt u ook de weg naar het aanmeldingsformulier. Aanmelding is verplicht. Mocht u geen toegang hebben tot internet dan kunt u zich telefonisch aanmelden bij Shirley van Heck: 0572-364914. Bij inspreken van een voicemail graag uw naam, woonplaats en lidnummer vermelden. Niet-leden betalen bij de ingang, maar kunnen ook ter plaatse lid van de NGV worden en zo hun eerste € 5,- alvast verdienen.

Geologische markt

Tijdens iedere themadag is er van 10.00 - 15.00 uur ook een geologische markt met de volgende onderwerpen:

- Stands en tafel demonstraties gerelateerd aan het onderwerp
- Mogelijkheid om vondsten/gesteenten te laten determineren
- Geologische (nieuwe en tweedehands) boeken
- NGV Bibliotheek stand - Leestafel met boeken en tijdschriften, mogelijkheid om te lenen.

Bereikbaarheid en Parkeren Victor J. Koningsbergergebouw:

Per auto: A28, afslag De Uithof. Borden Budapestlaan/Princetonplein volgen. Bij het gebouw is het parkeerterrein op zaterdag gratis. Meer gratis parkeergelegenheid op het Princetonplein (2 min. lopen).

Openbaar vervoer: stadsbus lijn 28 vertrekt zaterdag elke 20 minuten vanaf het CS Utrecht naar de Uithof (reistijd ca. 20 minuten). Uitstappen halte Botanische tuinen.

Voor nadere informatie en routekaartje zie:

www.geologienederland.nl

CURSUSAANBOD 2017

Begin 2017 worden de volgende cursussen georganiseerd. Details en inschrijving op de website <http://www.geologienederland.nl/cursussen.html>. Als u geen toegang heeft tot internet kunt u bellen naar Shirley van Heck. Bij onvoldoende belangstelling gaat de cursus niet door.

Introductie in de geologie-1: Stenen kunnen spreken Geologische geschiedenis, Geologische wetten en soorten gesteenten

Wanneer: zaterdag 14, 21 januari en 4, 11, 18 februari 2017 van 11:00 - 16:00 uur.

Waar: Zwolle SIO

Wie: Dr. Tom Reijers

Zij die zich aanmelden voor cursus 1 en 2 (zie hierna) kunnen desgewenst de syllabi gecombineerd ontvangen als dat bij aanmelding is doorgegeven.

Introductie in de geologie- 2: Stenen kunnen spreken Stratigrafie, zeespiegel schommelingen, structurele geologie en aardkorststructuren

Wanneer: zaterdag 11, 18, 25 maart en 1 en 8 april 2017 van 11:00 - 16:00 uur.

Waar: Zwolle SIO

Wie: Dr. Tom Reijers

Per cursusdeel geologie- 1 en 2: bedragen de kosten: Inschrijfkosten € 120,- bij registratie te voldoen op rekening NL46INGB0001182107 t.n.v. Nederlandse Geologische Vereniging o.v.v. cursus geo2. Niet-leden betalen € 50,- extra (maar lidmaatschap is € 35,-) Aanmelden: via de website voor deel 1 tot 10 december 2016 en voor deel 2 tot 10 februari 2017.

Let op: zonder betaling is uw registratie niet definitief. Voor deze cursus is een minimum van 12 deelnemers vereist. Als de cursus niet doorgaat wegens onvoldoende belangstelling krijgt u het cursusgeld terug.

Cursus Geologie van Nederland

Wanneer: zaterdag 22 April 2017, van 11:00 - 16:00 uur.

Waar: Alphen a/d Rijn

Wie: Dr. Wim de Gans

Kosten: Inschrijfkosten € 25,- bij inschrijving te voldoen op rekening NL46INGB0001182107 t.n.v. Nederlandse Geologische Vereniging o.v.v. Cursus GeolNed. Niet-leden betalen € 35,-. Inschrijving is definitief.

Aanmelden: Via de website, tot 15 maart 2017

Let op: deze cursus wordt voor de laatste maal gegeven omdat hierna de boeken die als basis voor de cursus gebruikt worden op zijn.

Werkgroep WOP van GEA

De *Werkgroep Optische Petrologie van GEA* heeft vacatures voor nieuwe leden.

Mogelijk is het voor een aantal NGV-leden waardevol opmerkelijk te worden gemaakt op het bestaan van de *Werkgroep Optische Petrologie (WOP)*, die al ongeveer 20 jaar binnen GEA floreert. De groep telt thans ongeveer 15 leden die tweewekelijks bijeenkomen en intensief studie maken van gesteenten door middel van optische middelen, met name de polarisatiemicroscopie. Polarisatiemicroscopie stelt in staat om een gesteente waarvan een slijpplaatje is geprepareerd, verregaand te karakteriseren. De minerale samenstelling kan worden vastgesteld, en uit de microstructuur kan veel van zijn ontstaansgeschiedenis worden afgeleid. Opmerkelijker wijze zijn het juist de afwijkingen van ideale kristalvormen van de mineralen, die belangrijke aanwijzingen over de geschiedenis van het gesteente verschaffen. De groep beschikt over veel studiemateriaal in de vorm van handstukken en slijpplaatjes. Polarisatiemicroscopen staan ons ter beschikking.

De WOP wordt tijdens de werkavonden begeleid door een professioneel petroloog. De werkavonden vinden plaats in een practicumzaal van de VU te Amsterdam. Het kennisniveau onder de leden loopt ver uiteen: de groep telt zowel beginners als 'volleerde' amateurs. Het streven is om ieder lid in de gelegenheid te stellen zijn of haar kennis te verbeteren.

De website van GEA geeft onder het hoofdje Activiteiten →Werkgroepen →WOP nadere informatie en contactmogelijkheden.

Jacques van Bokhoven, voorzitter WOP

Gouda, 6 sept 2016, Tel. 0182 534272

OVERZICHT GEOREIZEN 2017

14 januari – 27 januari 2017

Op Geo-safari in de 'Grote Slenk' (Kenia en Tanzania)

Reizend door de weergaloos mooie, diverse en wildrijke landschappen van Oost-Afrika ontdekken we de indrukwekkende tektonische en vulkanische gevolgen van 's werelds grootste actieve continent-scheuring. De reis is volgeboekt er is een wachtlijst.

Een Zuid-Afrika reis is in voorbereiding (augustus 2017)

7 februari – 21 februari 2017

Oman: cultuur en geologie in Oosterse sferen

Oman, een land uit duizend-en-één-nacht. Maar ook uniek om zijn variëteit en toegankelijkheid van geologische schatten. Favoriet onder de reizen!

22 april – 30 april 2017

Ontdekkingsreis Beieren en het Massief van Bohemen

Benieuwd naar hoe het er op 9 km diepte in de aardkorst uitziet? De reis voert naar Europa's geologisch hart en één van de diepste boringen ter wereld, de Kontinentale Tiefborung.

23 april 2017

Geologische stadswandeling Utrecht

Utrechters Jack Lanting en Hans Oude Nijhuis nemen u graag weer mee op een deels vernieuwde geologische speurtocht langs gevels en door oude straten. Met de loep in de hand.

16 mei – 30 mei 2017

Hawaï: actief vulkanisme in de Stille oceaan

Overrompend zijn de legendarische Kilauea, Mauna Loa en Mauna Kea, het actief vulkanisme en de unieke flora en fauna. Beleef dit indrukwekkend vulkaanlandschap!

18– 24 september 2017

Jurassic Coast: een World Heritage Site in Zuid-Engeland

De oogstrelende en unieke geologie langs de kliffen van Dorset moet je hebben gezien. Georeizen biedt een bijzonder perspectief! De reis in 2016 was snel volgeboekt en een groot succes.

Vooraankondiging

Grensstreek Excursie (7 groeves in 2 dagen) op 1/2 april 2017 met Henk Duyverman. Nadere informatie omtrent deze excursie volgt.

NIEUWS VAN DE AFDELINGEN

GEA-kring Rotterdam / NGV Maaswaarden

Gewijzigd lezingen- en bijeenkomstenprogramma:

14 december 2016

Geologische workshopavond door en voor leden en Openbaar Publiek. Meer info volgt.

11 januari 2017

Receptie, borrel en inmiddels traditioneel, de Geologische Quiz, verzorgd door Maarten Mostert.

8 februari 2017

Lezing door Marcel van Schoor. Het wordt de 4e lezing van een reeks over de Ouderdom van de Aarde.

8 maart 2017

Gastpreker nog niet bekend.

Sandra van Dam

Nieuws uit Limburg

De laatste excursies in 2016 zijn goed verlopen met veel belangstelling en mooie vondsten. Het bestuur is bezig met het voorbereiden van de lezingen en excursies voor 2017. De zoekmogelijkheden van een aantal locaties wordt helaas steeds minder. We proberen toegang te krijgen tot nieuwe locaties, maar dit blijkt lastig. De veiligheidseisen worden steeds verder opgeschroefd.

Alle excursies en lezingen van de afdeling Limburg zijn voor iedereen vrij toegankelijk, behalve de excursies naar de ENCI, die zijn helaas alleen voor leden van onze afdeling. De ENCI is bezig met de herinrichting van de groeve. Meer info hierover op de site: <http://www.enci-gebied.nl/>

Data en nadere gegevens over de lezingen en excursies van de afdeling Limburg worden in het eerste nummer van ons tijdschrift Sprekende Bodem gepubliceerd of kunnen op de website van de NGV Afdeling Limburg www.geologienederland.nl/ – Afdeling Limburg ingezien worden. De eerste excursies worden in maart 2017 verwacht, maar data zullen pas begin maart definitief zijn.

Miel Doumen, Secretaris afdeling Limburg

Winterswijkse steengroeve 2017

De Winterswijkse steengroeve gaat in 2017 weer open voor geologisch en paleontologisch onderzoek en veldwerk door universiteiten en de afdeling Winterswijk van de NGV. Naast het huidige steengroevetheater wordt er ook nagedacht over de vorming van een permanent amfitheater aan de zuidkant van de groeve (in de oude groeve), zo vertelde Piet Jaspers van Sibelco (de organisatie achter de groeve). Meer nieuws hierover volgt in 2017.

JAARGANGEN G&H

Mw. Overwater stelt een aantal jaargangen van Grondboor & Hamer (jaren 1970-2000) ter beschikking aan een geïnteresseerde. Contact: Mw. E. Overwater-Broks, ellieoverwater@hotmail.com

De heer G. Withaar uit Stadskanaal heeft alle jaargangen Grondboor & Hamer vanaf 1980 en biedt deze gratis aan. Na afspraak (tel. 06-15065366 of e-mail: g.withaar@hetnet.nl) kunt u ze bij hem komen ophalen.

LAATSTE NIEUWS

Jan Smit krijgt de Van Waterschoot van der Gracht-penning voor 2016 van het KNGMG

Ons NGV bestuurslid Jan Smit is vereerd met de Waterschoot van der Gracht penning voor 2016, vooral vanwege zijn studies aan de Krijt/Tertiair grens. Wij feliciteren Jan alvast hiermee. De uitreiking zal in maart 2017 zijn en G&H zal daarna een uitgebreid interview met hem plaatsen!

